

Integraal overzicht financiën gemeenten

Dit document beoogt een overzicht te geven van de financiën van gemeenten aan de hand van een aantal aspecten. De Minister van BZK wil hiermee de Kamers jaarlijks informeren over de gemeentelijke financiën. Door onderzoek naar verschillende aspecten in dit overzicht te bundelen, wordt een integraal beeld gegeven. Dit integraal overzicht beslaat de jaarrekeningen 2017 tot en met 2021, en de begroting van 2022.

Allereerst wordt de financiële positie van gemeenten behandeld aan de hand van een set kengetallen die BZK, Financiën en de koepels van decentrale overheden hanteren voor het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv).

Aansluitend behandelt dit document de verschillende inkomstenbronnen van gemeenten, met daarin oog voor de verschillende soorten uitkeringen die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen. Verder worden ontwikkelingen op het gebied van netto lasten van gemeenten geduid.

Tenslotte geeft dit document overzicht van het oordeel van accountants over de gemeentelijke jaarstukken over 2021, op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid.

Financiële positie

In de eerste jaren na de decentralisaties in het sociaal domein kwam de financiële positie van gemeenten onder druk te staan. Tussen 2017 en 2019 daalde het gezamenlijk exploitatiesaldo van gemeenten samen elk jaar, door uitgavendruk op jeugdzorg en in mindere mate op de WMO. In 2018 en 2019 was het saldo negatief, wat betekent dat gemeenten reserves inzetten. Tussen 2017 en 2019 daalde het eigen vermogen daardoor van 30,5 naar 29,5 miljard. Dit is de trend van alle gemeenten samen; er zijn ook gemeenten die positieve exploitatieresultaten hadden.

Naast het inzetten van reserves tussen 2017 en 2019, vingen alle gemeenten samen de extra uitgaven op met gemiddeld een reële verhoging van de OZB-lasten¹, bezuinigingen op eigen apparaat en het uitstellen/afname van investeringen. Gemeenten stellen dat er sprake is van achteruitgang in het voorzieningenniveau.² Wel is met onderzoek moeilijk objectief aan te tonen wat het voorzieningenniveau precies is en hoe het zich ontwikkelt.³

Tabel 1. Kengetallen financiële positie⁴⁵

	2017	2018	2019	2020*	2021**
Exploitatiesaldo (€ mln.)	263	-197	-739	4.585	1.764
Eigen vermogen (€ mln.)	30.472	30.273	29.471	34.081	35.713
Materiële en immateriële vaste activa (€ mln.)	60.762	62.713	64.416	66.267	68.528
Solvabiliteit (%)	35%	34%	33%	37%	37%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor doorgeleende gelden (%)	57%	58%	60%	48%	48%
Exploitatieruimte (%)	0%	0%	-1%	7%	3%
Aantal gemeenten met 3 jaar op rij negatief resultaat	42	56	85	70	31
Grondexploitatie (afgezet tegen totale baten)	12%	10%	9%	7%	6%
EMU saldo (€ mln.)	-756	-1.305	-1.707	-1.073	727
Gemiddelde OZB-lasten per huishouden (€)	272	274	281	295	305
Netto investeringsquote (%)	1,0%	1,4%	0,8%	0,8%	0,5%

In 2020 en 2021 is een verbetering zichtbaar in de financiële positie van gemeenten. Als groep boekten ze grote overschotten: € 4,6 mld. in 2020 en € 1,8 mld. in 2021, waarmee de reserves zijn aangevuld. Het eigen vermogen steeg daardoor van 29,5 mld., in 2019 naar € 35,7 mld. in 2021.

Het overschot in 2020 kwam door de boekwinst op de verkoop van Eneco in 2020 (4,1 mld.). Door de coronacrisis waren 2020 en 2021 buitengewone jaren. Gemeenten kregen te maken met inkomstenderving en extra lasten, maar hiervoor zijn ze door het Rijk gecompenseerd. De Raad voor Openbaar Bestuur was positief hierover⁶.

Van alle gemeenten had 80% een overschot in 2021, en 20% een tekort. Van de gemeenten die in 2021 een tekort op de exploitatie liet zien, heeft de helft drie jaar op rij een tekort (in totaal 31 gemeenten).

¹ OZB lasten namen met meer toe dan de inflatie, maar minder dan de huizenprijzen. Inflatie (CPI) was gemiddeld 2,1% per jaar in de periode 2017-2021, terwijl de gemiddelde OZB lasten jaarlijks gemiddeld toenamen met circa 2,9% (bron: Statline).

² Tweede Kamer, vergaderjaar 201-2022, 35 925 B, nr. 20

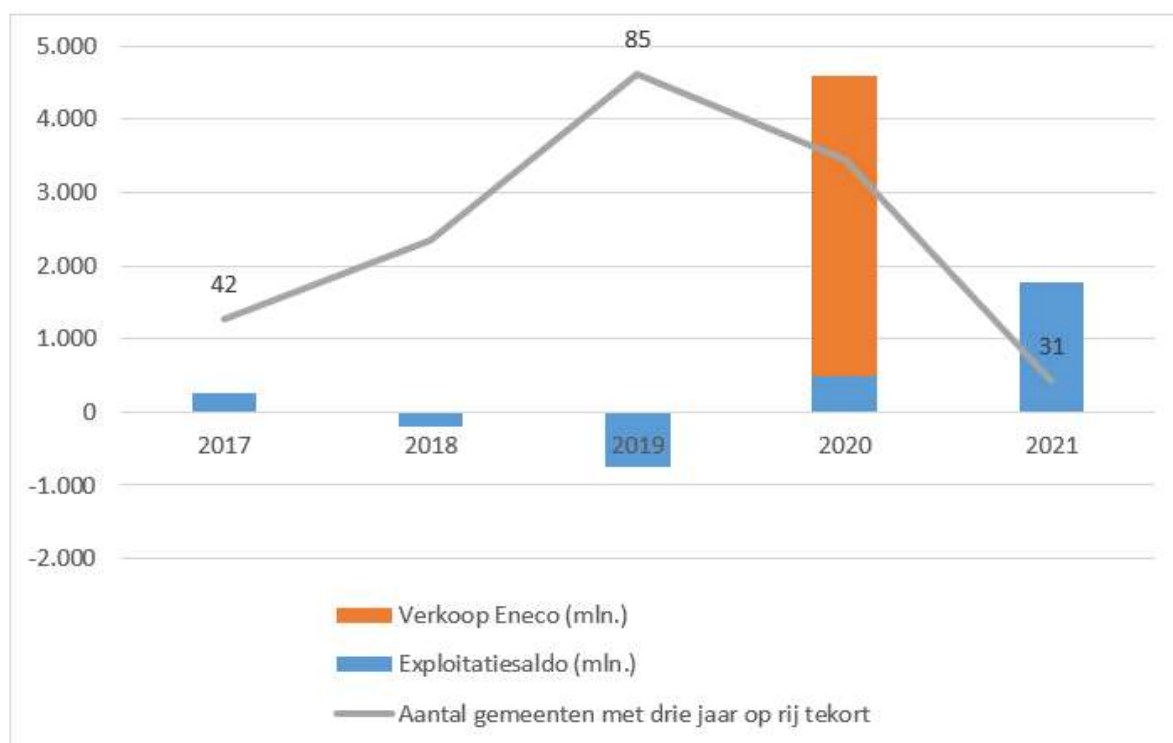
³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/04/06/gemeenten-in-de-knel>

⁴ Bronnen: Berekeningen BZK op basis van jaarrekening-, nationale rekening- en balansgegevens gemeenten van CBS. De kengetallen zijn definitief tot en met 2019. Die over 2020 zijn voorlopig (*); de kengetallen over 2021 zijn berekend op basis van onbewerkte Iv3-gegevens, aangeleverd door gemeenten (**). Het EMU-saldo is afkomstig uit de nationale rekeningen van het CBS en definitief tot en met 2019. De gemiddelde OZB-lasten per huishouden is afkomstig van de Atlas van lokale lasten van COELO en definitief tot en met 2021.

⁵ Zie de bijlage voor een toelichting op de kengetallen.

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/02/12/kamerbrief-over-uitgebracht-advies-rob-vanwege-financieel-compensatie-corona>

Figuur 1. Exploitatie gemeenten

Tegelijk leidde de crisis tot besparingen. Zaken als evenementen en trainingen voor het personeel zijn niet doorgedaan en doordat veel capaciteit nodig was voor beleid rondom corona, is ander beleid niet of minder uitgevoerd, en is er minder beleid opgestart. Dat leidde tot minder uitgaven⁷.

De verkoop van nutsbedrijf Eneco had de grootste invloed op het resultaat in 2020. 44 gemeenten verkochten hun aandelen voor € 4,1 mld⁸. Daardoor werd een stille reserve op hun balans zichtbaar. De aandelen stonden veelal tegen een waarde van nul in de boeken.

Verder leverde de gunstige huizenmarkt de afgelopen jaren meevallers uit grondverkoop op, sinds 2017 gemiddeld 690 mln. per jaar. Dit is geen blijvende bron van inkomsten, omdat gemeenten grond eerst moeten kopen en ontwikkelen voordat ze die kunnen verkopen – iets wat de nodige risico's met zich meebrengt. Tussen 2009 en 2014, in de nasleep van de kredietcrisis, leden gemeenten een cumulatief verlies op grondexploitatie van € 3,8 mld. Veel gemeenten zijn daarom overgestapt van actief naar faciliterend grondbeleid. De grondpositie van gemeenten daalde van 12% van de baten in 2017 naar 6% in 2021. Het risico is daardoor lager, maar de verwachte opbrengsten in de toekomst ook.

Het gunstige resultaat in 2021 kan deels worden verklaard doordat gemeenten in de september- en decembercirculaires van 2021 veel extra taken en middelen kregen. In de decembercircularie is nog circa 200 mln. aan de algemene uitkering toegevoegd en circa 250 mln. aan decentralisatie-uitkeringen. Die middelen kwamen veelal te laat in het jaar voor gemeenten om nog beleid op te maken en uitgaven te doen. Dit deel van het overschot in 2021 zal vermoedelijk in 2022 worden uitgegeven.⁹

⁷ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2021/uitvraag-coronagerelateerde-lasten-en-baten-gemeenten?onepage=true>

⁸ <https://nos.nl/artikel/2311958-energiebedrijf-eneco-in-japanse-handen>

⁹ Grote taakwijzigingen waren het restant middelen wachttijden voor de aanpak van problematiek in de jeugdzorg in de septembercircularie (€51,8 mln.) en versterking dienstverlening gemeenten naar aanleiding van de Parlementaire Onderzoekcommissie Kinderopvang in de decembercircularie (€114 mln.)

Inkomsten

Tabel 2. Inkomstenbronnen gemeenten (€ mld.)¹⁰

	Jaarrekening					Begroting
	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Algemene uitkering	15,55	16,54	25,12	26,89	29,01	30,67
Decentralisatie-uitkering en integratie-uitkeringen (inclusief IUSD)	12,22	12,82	5,95	6,59	5,88	5,13
Totaal Gemeentefonds	27,77	29,35	31,06	33,36	34,88	35,80
Specifieke uitkeringen en overige uitkeringen Rijksoverheid	7,77	8,02	8,46	11,38	10,90	7,41
Totaal inkomsten van Rijk	35,54	37,37	39,53	44,75	45,79	44,62
Onroerendezaakbelasting woningen	2,05	2,10	2,19	2,30	2,47	2,48
Onroerendezaakbelasting niet-woningen	1,83	1,89	1,98	2,10	2,19	2,28
Totaal onroerendezaakbelasting	3,87	3,99	4,17	4,40	4,66	4,76
Parkeerheffingen	0,85	0,89	0,98	0,85	0,95	1,11
Precariobelasting	0,30	0,31	0,29	0,28	0,27	0,04
Toeristenbelasting	0,25	0,29	0,34	0,21	0,31	0,37
Overige belastingen	0,14	0,13	0,13	0,13	0,12	0,14
Totaal overige belastingen	1,53	1,62	1,74	1,47	1,65	1,67
Rioolheffing	1,60	1,62	1,67	1,70	1,81	1,74
Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	1,72	1,73	1,84	2,00	2,20	2,23
Secretarieleges burgerzaken	0,37	0,34	0,25	0,19	0,23	0,21
Begraafplaatsrechten	0,12	0,12	0,12	0,13	0,15	0,12
Leges wonen en bouwen	0,59	0,62	0,60	0,70	0,70	0,60
Overige leges	0,12	0,12	0,13	0,11	0,07	0,15
Totaal leges	4,52	4,55	4,60	4,82	5,16	5,12
Baten bouwgrond	4,17	3,82	3,14	3,48	3,51	3,16
Overige baten	8,05	7,55	6,81	10,54	6,90	4,97
Totaal overige baten	12,22	11,37	9,95	14,02	10,41	8,13
Totaal	57,68	58,89	59,99	69,45	67,67	64,30

Het aandeel gemeentelijke inkomsten van het Rijk groeit. In 2017 kregen gemeenten 55% van hun inkomsten van het Rijk, in 2021 was dit 61%. In 2021 waren belastingen goed voor 8,4%; leges omvatten 6,9%. Een aantal mutaties kunnen als volgt worden verklaard: in 2019 werden de integreerbare delen van de Integratie-uitkering Sociaal Domein (IUSD) overgeheveld naar de algemene uitkering, wat de verschuiving tussen die posten verklaart. De hoge *overige baten* in 2020 kwamen door de verkoop van Eneco door 44 gemeenten.

Door corona was de mogelijkheid voor gemeenten om inkomsten te halen uit toeristenbelasting en parkeerheffing in 2020 en in mindere mate in 2021 beperkt. Hiervoor zijn gemeenten gecompenseerd via decentralisatie-uitkeringen. Ook vanwege compensatie voor extra kosten door

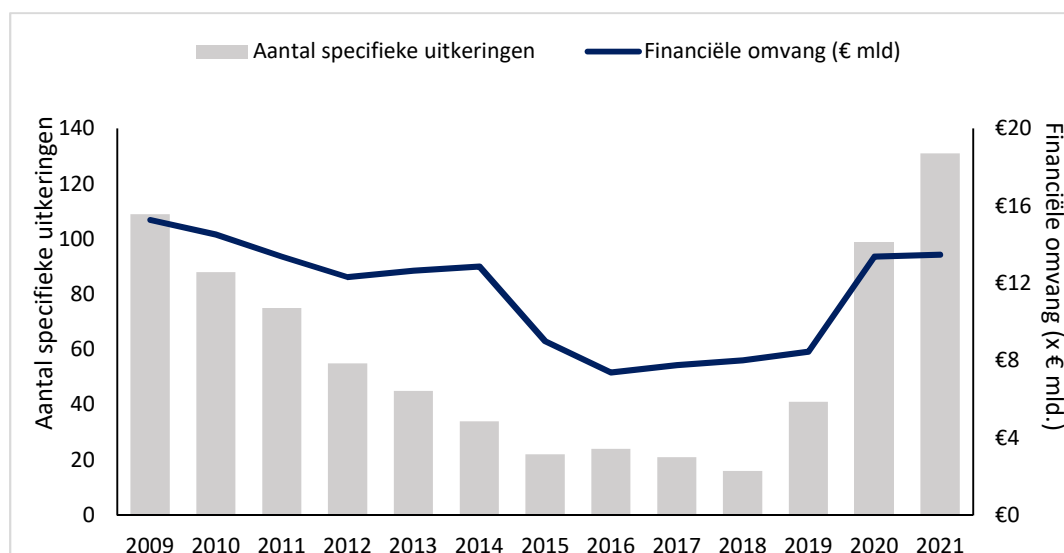
¹⁰ Bronnen: jaarverslagen Gemeentefonds en Meicirculaire 2022 (algemene uitkering, decentralisatie-uitkering en integratie-uitkeringen), onderhoudsrapport specifieke uitkeringen (specifieke uitkeringen, tot en met 2021). Inkomsten uit specifieke uitkeringen in 2022 zijn berekend op basis van onbewerkte Iv3-gegevens, aangeleverd door gemeenten. Voor 2021 zijn Onroerende zaakbelasting, overige belastingen, leges, baten bouwgrond, mutatie reserves en overige baten berekend op basis van onbewerkte Iv3-gegevens (*). Voor 2022 zijn deze posten afkomstig van begroting gegevens van het CBS en nog voorlopig (**). Gegevens van vóór 2021 voor deze posten zijn afkomstig van het CBS.

corona waren de inkomsten uit decentralisatie-uitkeringen en specifieke uitkeringen in 2020 en 2021 hoger. De groei in de financiële omvang van specifieke uitkeringen kwam vooral door de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers (TOZO).

Inkomsten uit specifieke uitkeringen groeien harder dan die uit decentralisatie-uitkeringen en het aantal specifieke uitkeringen is sterk toegenomen. De oorzaak van deze stijging is voor een belangrijk deel gelegen in de vraagtekens die de Algemene Rekenkamer heeft gesteld bij de rechtmatigheid van de verstrekking van sommige decentralisatie-uitkeringen, waarbij voorwaarden worden gesteld aan de besteding van de middelen. Een deel van decentralisatie-uitkeringen zijn daarom omgezet naar specifieke uitkeringen.

Decentralisatie-uitkeringen worden verstrekt uit het Gemeentefonds of Provinciefonds en zijn hiermee in principe vrij besteedbaar door medeoverheden. Sinds 2019 toetsen de fondsbeheerders samen met departementen strikter of een voorgenomen uitkering als decentralisatie-uitkering kan worden verstrekt.¹¹ Omdat bij veel voorgenomen uitkeringen sprake is van beleids- en bestedingsbeperkende voorwaarden, zijn er vanaf 2019 meer uitkeringen dan voorheen als specifieke uitkering uitgekeerd; de verwachting is dat deze trend ook in 2022 zal doorzetten.

*Grafiek X. Aantal en omvang specifieke uitkeringen (gemeenten en provincies samen)*¹²

¹¹ Kamerstukken 2018/19, 35 000 B nr.13 (Kamerbrief proces rond beoordeling decentralisatie-uitkeringen, 6 september 2019)

¹² Bron: Onderhoudsrapport Specifieke Uitkeringen 2021

Uitgaven

Tabel 3. Netto lasten per taakveld (€ mld.)¹³¹⁴

	Jaarrekening					Begroting
	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Bestuur en burgerzaken	1,08	1,28	1,51	1,38	1,35	1,38
Overhead	5,58	5,82	6,13	6,38	6,73	6,77
Veiligheid	1,65	1,69	1,80	1,92	2,00	2,06
Verkeer, vervoer en waterstaat	2,82	3,00	3,09	3,13	3,22	3,47
Economie	-0,12	-0,04	0,01	0,05	-0,06	0,12
Onderwijs	1,99	1,87	1,90	1,99	1,92	2,08
Sport, cultuur en recreatie	3,89	4,00	4,17	4,38	4,45	4,55
Sociaal domein	16,53	17,16	18,19	18,73	18,88	19,56
Algemene voorzieningen	2,65	2,77	2,88	2,89	3,02	3,18
Inkomensregelingen	1,80	1,62	1,64	1,36	1,54	1,83
Participatie	3,11	3,06	3,05	3,06	3,00	3,09
Maatwerkvoorzieningen Wmo	5,13	5,39	5,88	6,40	6,04	6,40
Maatwerkvoorzieningen Jeugd	3,84	4,31	4,7	5,03	5,28	5,06
Volksgesondheid en milieu	0,40	0,44	0,58	0,70	0,59	0,64
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	-0,29	-0,09	0,21	0,05	0,33	0,63
Totale netto lasten	33,51	35,14	37,58	38,72	39,42	41,25

Tabel 3 laat zien dat de totale netto lasten stegen tussen 2017 en 2021 met € 6,1 mld. (18%). Netto lasten zijn de lasten minus de baten op een taakveld. Onder de baten vallen bijvoorbeeld specifieke inkomsten gerelateerd aan het taakveld, bijvoorbeeld eigen bijdragen van burgers, leges of specifieke uitkeringen vanuit het Rijk. De fluctuaties in de netto lasten op de taakvelden economie en volkshuisvesting en ruimtelijke ordening komen door de inkomsten die op deze taakvelden worden geboekt fluctueren: toeristenbelasting (op economie) en inkomsten uit grondexploitatie (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening). Negatieve netto lasten betekent dat de baten hoger zijn dan de lasten.

In absolute termen zijn de netto lasten in het sociaal domein het hardst gegroeid (groei van € 2,35 mld. of 14% sinds 2017). Binnen dat domein bestaan verschillen. De netto lasten van inkomensregelingen en participatie namen sinds 2017 gezamenlijk met € 370 mln. af (8%). Dit kan deels worden verklaard doordat gemeenten via een specifieke uitkering voor de bijstand worden bekostigd, die uitkering volgt de kosten zo goed mogelijk.¹⁵

De netto lasten van maatwerkvoorzieningen Wmo stegen daarentegen met € 910 mln. (18%), net als de netto lasten van maatwerkvoorzieningen Jeugd, die met € 1,44 mld. toenamen, of 38% sinds 2017¹⁶. De netto lasten van algemene voorzieningen stegen tenslotte met 370 mln. of 14%.

¹³ Bronnen: Jaarrekeninggegevens gemeenten CBS (2017-2020), Berekeningen BZK op basis van onbewerkte Iv3-gegevens, aangeleverd door gemeenten (2021, *, voor de tien missende gemeenten is 2% van de baten en lasten bijgeschat), begrotinggegevens CBS (2022). Begrotinggegevens zijn voorlopig (**).

¹⁴ Het totaal van de netto lasten sluit niet aan op de totale inkomsten omdat veel inkomsten op deze taakvelden worden geboekt.

¹⁵ De gebundelde uitkering op grond van artikel 69, eerste lid, van de Participatiewet (Pw)

¹⁶ Dit bedrag kan niet één op één worden gerelateerd aan de uitkomst van het AEF-onderzoek Stelsel in Groei (<https://open.overheid.nl/repository/ronl-ac85f86d-f8a4-4e60-a418-8a327f01780a/1/pdf/stelsel-in-groei.pdf>), dat zowel individuele als algemene voorzieningen betreft.

De netto lasten op volksgezondheid en milieu stegen relatief gezien het hardst (€ 190 mln., 49% ten opzichte van 2017), gevolgd door maatwerkvoorzieningen Jeugd, gevolgd door Bestuur en burgerzaken (+ €280 mln. of 26% sinds 2017), Veiligheid (+ €360 mln. of 22%) en Overhead (+ €1,14 mld. of 20%). De netto lasten op het taakveld onderwijs blijven min of meer constant in de tijd.

Verantwoording

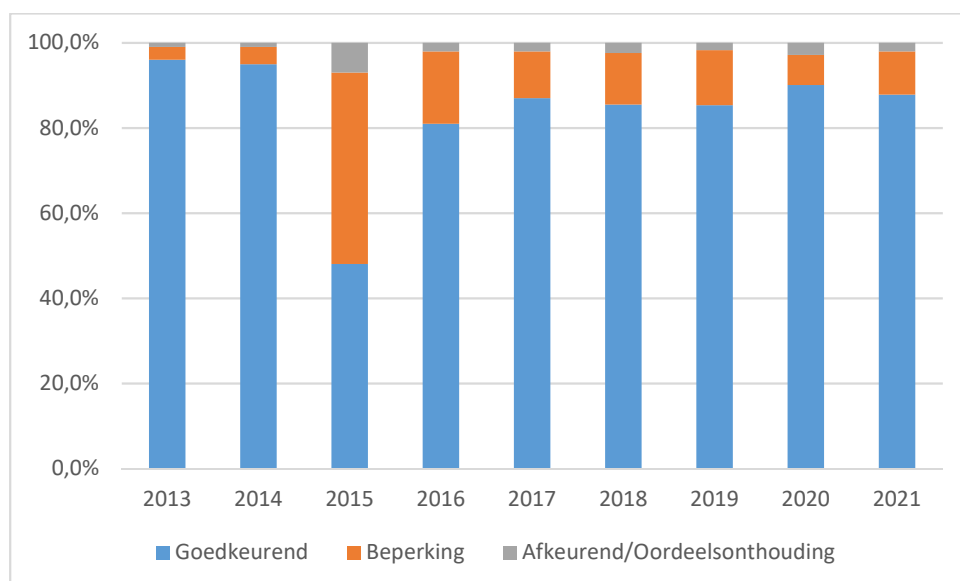
Hier wordt het oordeel van de accountants over de jaarrekeningen van gemeenten over 2021 behandeld. Accountants toetsen of de opgenomen bedragen juist en volledig (getrouwheid) en zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met regelgeving tot stand gekomen (rechtmatigheid).

Tabel 4. Gemeenten uitgesplitst naar oordeel accountant 2021¹⁷¹⁸

	Getrouwheid (aantal)	Getrouwheid (%)	Rechtmatigheid (aantal)	Rechtmatigheid (%)
Goedkeurend	343	99,7	302	87,8
Beperking	0	0	35	10,2
Afkeurend	0	0	6	1,7
Oordeelonthouding	1	0,3	1	0,3

Het aandeel gemeenten met een goedkeurende verklaring op getrouwheid steeg. Over de jaarrekening van 2020 had 98,9 procent een goedkeurende verklaring, over de jaarrekening van 2021 was dit 99,7 procent. Slechts één gemeente had een andere verklaring op getrouwheid, een oordeelonthouding. Wel daalde het aandeel gemeenten met een goedkeurende verklaring op rechtmatigheid, van 90,1 naar 87,8 procent.

Grafiek X. Oordeel accountant op rechtmatigheid per jaar

Het aandeel gemeenten dat een goedkeurende verklaring op rechtmatigheid kreeg, daalde flink in 2015, met de decentralisaties in het sociaal domein. Toen gemeenten de taken overnamen, lieten ze uitvoering prevaleren voor rechtmatigheid. Inmiddels draagt het sociaal domein bij geen enkele gemeente meer bij aan een niet-goedkeurende verklaring op rechtmatigheid. Veruit de meest

¹⁷ Bron tabel en grafieken: onderzoek BZK op basis van controleverklaringen op de jaarrekeningen van gemeenten 2021

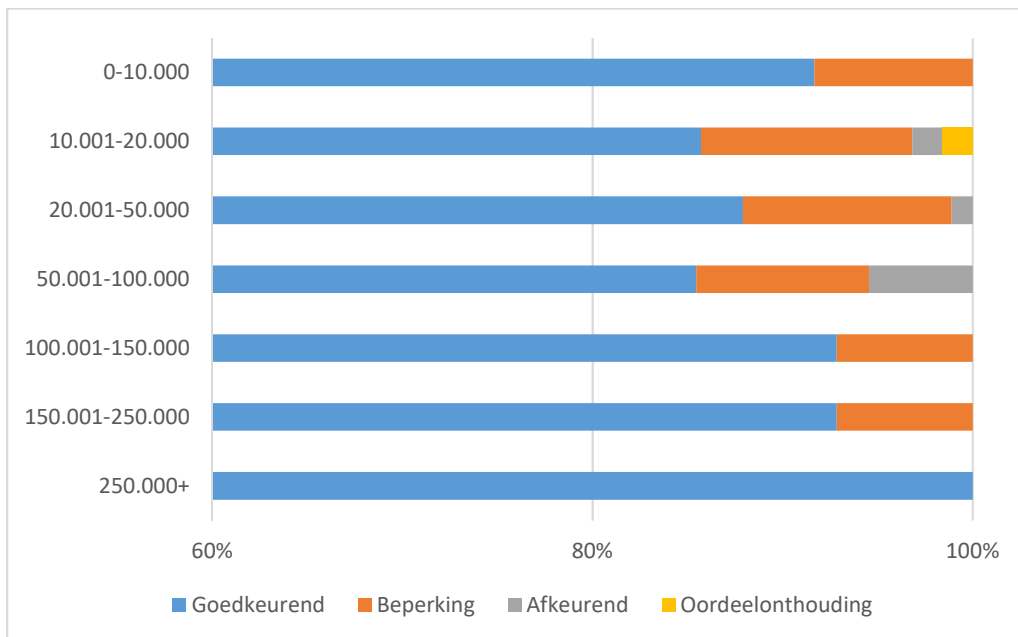
¹⁸ Van acht van de 352 gemeenten was het oordeel van de accountant op het moment van schrijven nog niet bekend. Dit zijn Aalsmeer, Amstelveen, Hof van Twente en de gemeenten die zijn opgegaan in Land van Cuijk: Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis. Aandelen zijn berekend op basis van het totaal zonder deze gemeenten

voorkomende oorzaak is sinds 2019 het niet naleven van aanbestedingsregels: 11,9% van de gemeenten had hier een rechtmatigheidsfout, ten opzichte van 8,8% in 2020.

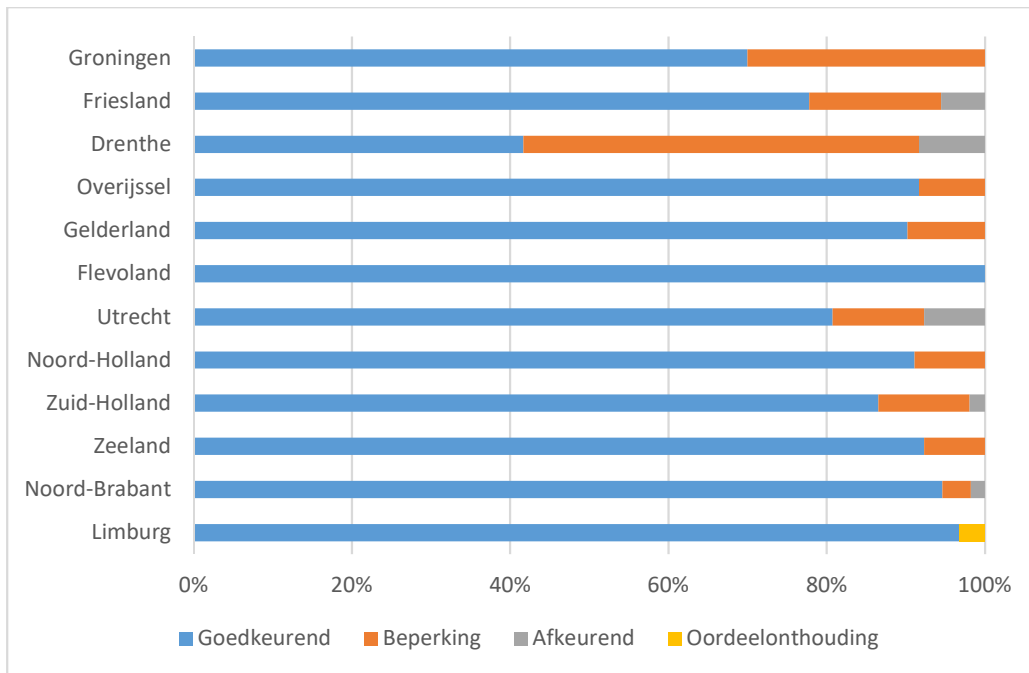
Meer dan de helft van de gemeenten met een rechtmatigheidsfout op het gebied van aanbesteden (6,4% van alle gemeenten) had ook rechtmatigheidsfouten op andere terreinen. Het gaat hier om fouten als het niet correct naleven van het BBV, het overschrijden van investeringskrediet of begroting waar geen begrotingswijziging aan vooraf ging en het verlenen van subsidies waar de subsidieverordening niet is nageleefd.

Grafiek 4. Oordeel accountant op rechtmatigheid per grootteklasse

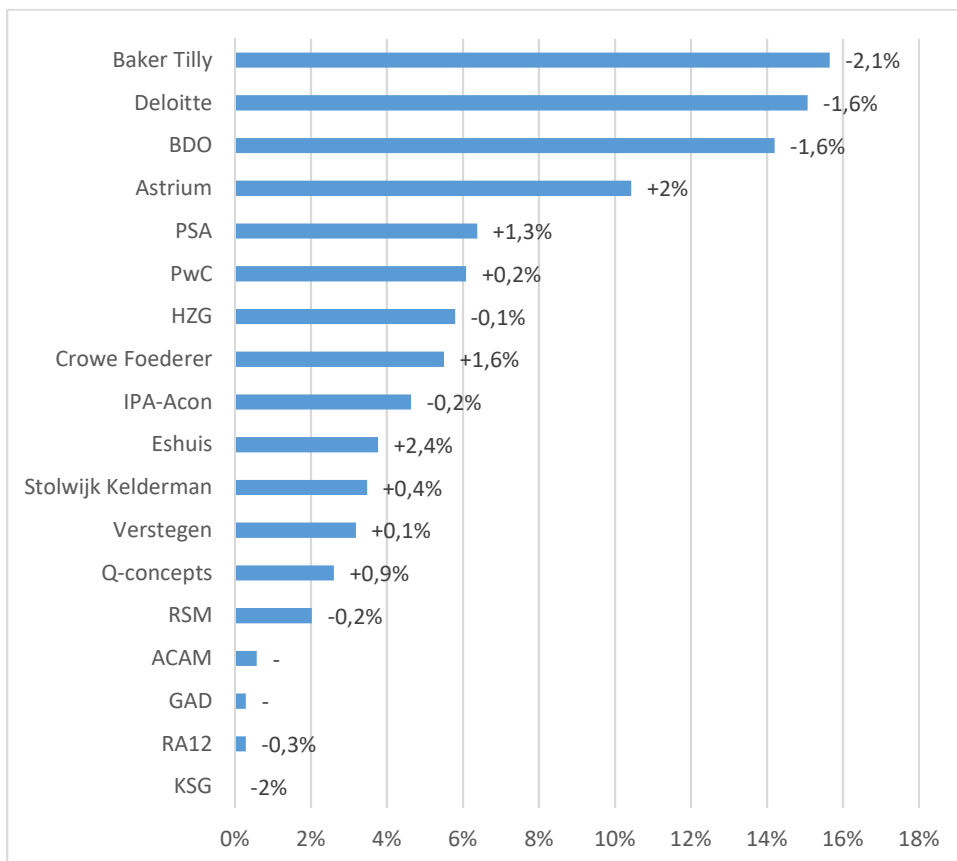
Het aandeel gemeenten met een goedkeurende verklaring op rechtmatigheid was vergelijkbaar over de grootteklassen. De G4-gemeenten hadden alle een goedkeurende verklaring.

Grafiek 5. Oordeel accountant op rechtmatigheid per provincie

Gemeenten in de noordelijke provincies hadden over de jaarrekening van 2021 vaker een niet-goedkeurende verklaring op rechtmatigheid. In Drenthe had meer dan de helft geen goedkeurende verklaring.

Grafiek 6. Marktaandeel accountants in 2021 obv aantal klanten (groei / krimp ten opzichte van 2020)

Het beeld van de accountantskantoren die gemeenten controleren is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Grote kantoren hebben de grootste marktaandelen, maar hun aandeel loopt terug. Zo liep het aandeel van Baker Tilly terug met 2,1%, en dat van Deloitte en BDO elk met 1,6%. De ruimte wordt ingenomen door kleinere kantoren als Eshuis (+2,4%), Crowe Foederer (1,6%) en PSA (+1,3%). In totaal zijn zeventien accountantskantoren en twee gemeentelijke organisaties actief in de markt. Het aantal kantoren is één minder dan vorig jaar. Dit komt doordat KSG op het gebied van overheidscontrole is gaan samenwerken met Astrium.

Bijlage 1. Toelichting kengetallen

1. Het **exploitatiesaldo** geeft het saldo weer van alle gemeenten getotaliseerd, voor bestemming, op rekeningbasis en volgens het baten-lasten stelsel.
2. Het **eigen vermogen** geeft het totaal weer van de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het rekeningsaldo.
3. Het totaal van de **immateriële en materiële vaste activa** geeft weer hoeveel gemeenten aan niet-financiële vaste activa gemeenten hebben en is een graadmeter voor investeringen.
4. De **solvabiliteit** geeft het eigen vermogen weer als aandeel van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe sterker de eigen vermogenspositie van de gemeenten.
5. De **netto schuldquote** geeft de verhouding weer tussen de schuld en de totale baten. Een hoger percentage betekent meer schuld ten opzichte van de baten. Het BBV maakt onderscheid tussen de ongecorrigeerde en de gecorrigeerde netto schuldquote, waarbij gecorrigeerd wordt voor verstrekte leningen. Deze gecorrigeerde netto schuldquote is opgenomen.
6. De **exploitatie ruimte** wordt berekend door het saldo van de baten en lasten (exclusief mutaties over reserves) te delen door het totaal aan baten. Een hogere exploitatie ruimte betekent een groter overschot.
7. Bij het **aantal gemeenten dat drie jaar op rij een negatief resultaat heeft**, wordt gekeken naar het exploitatiesaldo. Dit kengetal is op basis van gemeenten die dit jaar bestaan. Heringedeelde gemeenten zijn opgeteld.
8. Voor de berekening van de **grondexploitatie** worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie (onder de voorraden) bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten. Een hoger percentage betekent doorgaans dat van de grondexploitatie een hoger risico uitgaat.
9. Het **EMU-saldo** is het saldo van de inkomsten en uitgaven weer op transactiebasis
10. De **gemiddelde OZB-lasten** is de gemiddelde OZB-last in Nederland van een huishouden met een koopwoning van gemiddelde waarde.
11. De **netto investeringen** zijn de totale investeringen in vaste activa min de afschrijvingen op vaste activa volgens de nationale rekeningen, gedeeld door de totale inkomsten.

Categorisering op basis van kengetallen

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%

Bijlage 2. Oordeel accountant per gemeente

Tabel B1. Oordeel accountant op getrouwheid en rechtmatigheid in 2021

Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Aa en Hunze	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Lopik	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Aalsmeer			Losser	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Aalten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Maasdriel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Achtkarspelen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Maasgouw	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Alblasserdam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Maassluis	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Albrandswaard	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Maastricht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Alkmaar	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Medemblik	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Almelo	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Meerssen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Almere	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Meierijstad	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Alphen aan den Rijn	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Meppel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Alphen-Chaam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Middelburg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Altena	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Midden-Delfland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Ameland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeuring</i>	Midden-Drenthe	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Amersfoort	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Midden-Groningen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Amstelveen			Mill en Sint Hubert		
Amsterdam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeuring</i>	Moerdijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Apeldoorn	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Molenlanden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Arnhem	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Montferland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Assen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Afkeurend</i>	Montfoort	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Asten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Mook en Middelaar	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Baarle-Nassau	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Neder-Betuwe	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Baarn	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nederweert	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Barendrecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nieuwegein	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Barneveld	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nieuwkoop	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Beek	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nijkerk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Beekdaelen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nijmegen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Beemster	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nissewaard	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Beesel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Noardeast-Fryslan	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Berg en Dal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Noord-Beveland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bergeijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Noordenveld	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bergen (L.)	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Noordoostpolder	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bergen (NH.)	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Noordwijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bergen op Zoom	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Berkelland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Nunspeet	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bernheze	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oegstgeest	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Best	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oirschot	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Beuningen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Oisterwijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Beverwijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oldambt	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bladel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oldebroek	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Blaricum	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oldenzaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bloemendaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Olst-Wijhe	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bodegraven-Reeuwijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Afkeurend</i>	Ommen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>

Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Boekel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oost Gelre	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Borger-Odoorn	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oosterhout	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Borne	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Ooststellingwerf	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Borsele	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Oostzaan	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Boxmeer			Opmeer	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Boxtel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Opsterland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Breda	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Oss	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Brielle	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Oude IJsselstreek	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bronckhorst	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Ouder-Amstel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Brummen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Oudewater	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Brunssum	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Overbetuwe	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bunnik	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Papendrecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Bunschoten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Peel en Maas	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Buren	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Pekela	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Capelle aan den IJssel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Pijnacker-Nootdorp	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Castricum	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Purmerend	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Coevorden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Putten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Cranendonck	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Raalte	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Cuijk			Reimerswaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Culemborg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Renkum	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Dalfsen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Renswoude	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Dantumadiel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Reusel-De Mierden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
De Bilt	<i>Goedkeurend</i>	<i>Afkeurend</i>	Rheden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
De Fryske Marren	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Rhenen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
De Ronde Venen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Ridderkerk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
De Wolden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Rijssen-Holten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Delft	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Rijswijk		
Den Helder	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Roerdalen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Deurne	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Roermond	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Deventer	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Roosendaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Diemen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Rotterdam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Dinkelland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Rozendaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Doesburg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Rucphen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Doetinchem	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Schagen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Dongen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Scherpenzeel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Dordrecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Schiedam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Drechterland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Schiermonnikoog	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Drimmelen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Schouwen-Duiveland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Dronten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	's-Gravenhage	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Druuten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	's-Hertogenbosch	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Duiven	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Simpelveld	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Echt-Susteren	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Sint Anthonis		
Edam-Volendam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Sint-Michielsgestel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Ede	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Sittard-Geleen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Eemnes	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Sliedrecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Eemsdelta	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Sluis	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>

Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Eersel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Smallingerland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Afkeurend</i>
Eijsden-Margraten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Soest	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Eindhoven	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Someren	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Elburg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Son en Breugel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Afkeurend</i>
Emmen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Stadskanaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Enkhuizen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Staphorst	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Enschede	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Stede Broec	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Epe	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Steenbergen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Ermelo	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Steenwijkerland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Etten-Leur	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Stein	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Geertruidenberg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Stichtse Vecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Afkeurend</i>
Geldrop-Mierlo	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Súdwest-Fryslân	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Gemert-Bakel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Terneuzen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Gennep	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Terschelling	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Gilze en Rijen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Texel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Goeree-Overflakkee	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Teylingen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Goes	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Tholen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Goirle	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Tiel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Gooise Meren	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Tilburg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Gorinchem	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Tubbergen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Gouda	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Twenterand	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Grave			Tynaarlo	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Groningen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Tytsjerksteradiel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Gulpen-Wittem	<i>Oordeel-onthouding</i>	<i>Oordeel-onthouding</i>	Uden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Haaksbergen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Uitgeest	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Haarlem	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Uithoorn	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Haarlemmermeer	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Urk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Halderberge	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Utrecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hardenberg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Utrechtse Heuvelrug	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Harderwijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Vaals	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hardinxveld-Giessendam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Valkenburg aan de Geul	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Harlingen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Valkenswaard	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hatterm	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Veendam	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heemskerk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Veenendaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heemstede	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Veere	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heerde	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Veldhoven	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heerenveen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Velsen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heerhugowaard	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Venlo	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heerlen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Venray	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heeze-Leende	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Vijfheerenlanden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heiloo	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Vlaardingen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hellendoorn	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Vlieland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hellevoetsluis	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Vlissingen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Helmond	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Voerendaal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hendrik-Ido-Ambacht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Voorschoten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hengelo	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Voorst	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Het Hogeland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Vught	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>

Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Gemeente	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Heumen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Waadhoeke	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Heusden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Waalre	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hillegom	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Waalwijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hilvarenbeek	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Waddinxveen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hilversum	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Wageningen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Hoeksche Waard	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Wassenaar	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hof van Twente			Waterland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Hollands Kroon	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Weert	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hoogeveen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Weesp	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hoorn	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	West Betuwe	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Horst aan de Maas	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	West Maas en Waal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Houten	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Wester-kwartier	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Huizen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Westerveld	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Hulst	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Westervoort	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
IJsselstein	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Westerwolde	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Kaag en Braassem	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Westland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Kampen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Weststellingwerf	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Kapelle	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Westvoorne	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Katwijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Wierden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Kerkrade	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Wijchen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Koggenland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Wijdmeren	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Krimpen aan den IJssel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	Wijk bij Duurstede	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Krimpenerwaard	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Winterswijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Laarbeek	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Woensdrecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Landerd	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Woerden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Landgraaf	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Wormerland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Landsmeer	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Woudenberg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Langedijk	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zaanstad	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Lansingerland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zaltbommel	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Laren	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zandvoort	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Leeuwarden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zeewolde	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Leiden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zeist	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Leiderdorp	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zevenaar	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Leidschendam-Voorburg	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zoetermeer	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Lelystad	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zoeterwoude	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Leudal	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zuidplas	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Leusden	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zundert	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Lingewaard	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zutphen	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Lisse	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zwartewaterland	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>
Lochem	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zwijndrecht	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>
Loon op Zand	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>	Zwolle	<i>Goedkeurend</i>	<i>Goedkeurend</i>